

**Hestmannen/ Strandtindene reinbeitedistrikt distriktsplan vedtatt på
Årsmøte den 16.06.2018.**

Planen gjelder for tidsperioden 2015-2020

Planforslag utsendt den 13.07.2015 til følgende instanser :

Rana, Nesna, Lurøy, Rødøy og Meløy kommune.

Fylkeskommunen i Nordland og Fylkesmannen i Nordland

Saltfjellet/ Svartisen nasjonalparkstyre

Vedtatt på distriktsmøte den 13.07.2015.

Distriktsplanen videreføres etter den nye Reindriftsloven av 15. juni 2007 nr. 40 og er laget etter driftsforholdene i Hestmann/ Strandtind reinbeitedistrikt.

Distriktet vil spesielt nevne

§ 1 - Lovens formål

§ 3 – Forholdet til folkeretten

§ 4 – Beiteretten

§ 62 - Distriktsplaner

Innholdsfortegnelse:

1. Beskrivelse av distriktet
 - 1.1 Distriktsgrense
2. Administrative forhold og organisering
 - 2.1 Siida andeler
 - 2.2 Distriktsstyre
 - 2.3 Administrative forhold
3. Beitebruk
 - 3.1 Svømmeleier
 - 3.2 Trekk/ Flyttvei
4. De enkelte årtidsbeitene
 - 4.1 Vinterbeite
 - 4.2 Vårbeite/ Kalvingsland
 - 4.3 Sommerbeite og tidlig høstbeite
 - 4.4 Høstbeite og sen høstbeite
 - 4.5 Parringsland
5. Beitetider
6. Reintall og produksjon
7. Reindrifftsanlegg
 - 7.1 Eksisterende gjerder
 - 7.2 Fremtidige behov for gjerder
 - 7.3 Hytter sommer/ vinter
 - 7.4 Fremtidige behov forhytter
8. Motorisert ferdsel
 - 8.1 Motoriserte båter
 - 8.2 4-og 6-hjulinger
 - 8.3 Motorsykler
 - 8.4 Snøscooter
 - 8.5 Kjøreløyver
9. Bruksregler for barmarkskjøretøy
 - 9.1 Traseer til faste installasjoner
 - 9.2 Traseer for gjeting

10. Inngrep og forstyrrelser

10.1 Fritidsbebyggelse, utvinning av fornybar energi m.m.

10.2 Rovvilt

11. Naturverneområder

11.1 Nesna kommune

11.2 Rana kommune

11.3 Lurøy kommune

11.4 Rødøy kommune

12. Motorferdsel i verneområdene

12.1 Motorsykler, 4-og 6-hjulinger

12.2 Helikopter

13. Forhold til tilgrensende reindrift

14. Avslutning

1.Beskrivelse av distriktet

Definisjon av et reinbeitedistrikt

Et reinbeitedistrikt er et geografisk område hvor reindriftsutøvere kan drive reindrift.

De aktuelle reindriftsområdene i Norge er inndelt i seks reinbeiteområder. Øst-Finnmark, Vest-Finnmark, Troms, Nordland, Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag og Hedmark jf § 4 i Reindriftsloven.

Hver av disse områdene er igjen oppdelt i flere reinbeitedistrikter.

1.1 Distriktsgrensen

Distriktsgrensene reguleres gjennom Reindriftslovens § 4.

Hestmann/ Strandtind reinbeitedistrikt fikk sine nåværende grenser etter behandling av reindriftsstyret i sak(27/99) den 27.04.1999.

Reinbeitedistrikt opprettes av Landbruksdirektoratet med hjemmel i reindriftslovens §§ 6 og 42.

Hestmann/ Strandtind reinbeitedistrikt grenser opp mot Saltfjellet reinbeitedistrikt i nord, Ildguben reinbeitedistrikt i øst og Røssåga reinbeitedistrikt i sør.

Distriktets grensen går inn Nordåsværfjorden og følger kommunegrensen mellom Lurøy og Dønna mot Tomfjorden for deretter å vinkle Stifjorden mellom Dønna og Tomma sørover vest om Hugla til den møter Ranfjorden. Videre inn Ranfjorden etter Ranelva til Skonseng, deretter Langvassåa videre etter Røvassåa og så vassdraget opp til Svartisvatnet og dets vestligste bukt Derfra til Kamplitind i østre del av Svartisen, så i rett linje fra denne toppen til den innerste bukt i Glomfjorden. Videre etter denne fjorden til Meløyfjorden for så å følge kommunegrensen mellom Meløy og Rødøy ut havet.

Dette distriktet danner også den nordlige grensen for det som defineres som sørsamisk reinbeiteområde.

Grensene for reinbeitedistriktet er tilgjengelig på kartportalen:

<http://nordlandsatlas.no/flexviewers/plan>

2. Administrative forhold og organisering

Distriktet hører til Nordland Reinbeiteområde. Og dekker et areal på 2578 kvadrat kilometer fordelt på Rana, Nesna, Lurøy, Rødøy og Meløy kommuner.

Det er i dag tre familier som utøver reindrift i distriktet. Medregnet alle familie medlemmer er antallet 17 personer.

2.1 Siidandeler

Kjell Johannes Gaup

Kurt Jørgen Gaup

Nils Mathis Anti

En av siidaandelene har tatt overflytting til Røssåga reinbeitedistrikt på midlertidig basis.

I tillegg kommer innleid arbeidskraft i forbindelse med reindrifts relatert arbeid. Dette kan være vedlikehold på faste installasjoner eller mere reindriftspraktisk arbeid som samling, merking , slakting og flytting m.m.

Definisjon av en siida og siidaandel

Med siida forstås en gruppe av reineiere som utøver reindrift i felleskap på bestemte arealer.

Med siidaandel forstås en familiegruppe eller enkeltperson som er del av en siida.

2.2 Distriktsstyre

Distriktet har et eget styre som består av 3 personer. Distriktet fungerer etter fastsatte lover, forskrifter og retningslinjer. Alle siidaandelshavere er representert i styret. Dette gjør det lettere å fatte beslutninger.

Styrerepresentantene er som følger:

Kjell Johannes Gaup, leder

Kurt Jørgen Gaup, nest leder

Nils Mathis Anti, kasserer

To av styrets representanter er hjemmehørende i Rana Kommune. Mens den siste har bostedsadresse i Hemnes Kommune.

2.3 Administrative forhold

Distriktet merker en utfordring med alle aktørene som skal forvalte reinbeitearealene.

I vårt tilfelle er det fem kommuner og fylkeskommunen som alle har sine strategier og mål for arealplanleggingen. Dette kan f. eks dreie seg om næringsrelaterte spørsmål i kommuner og tilrettelegging for turisme fra fylkeskommunen.

Dette får store administrative og økonomiske konsekvenser for et lite reinbeitedistrikt som vårt.

Det er derfor viktig at alle offentlige instanser retter kontakt med reinbeitedistriktet på et tidlig stadie ved fremtidige planlagte areal inngrep.

3. Beitebruk

Reinbeitedistriktet kan ut fra arealbrukskartet virke stort. Men ser man nærmere på kartene vil man se at distriktet er svært kupert og ulendt, oppdelt av fjellformasjoner, fjordarmer, øyer, holmer og vær. Beiteområdene er derfor oppsplittet, noe som betyr at flyttesystemet er innfløkt.

Man blir derfor sårbar for inngrep, og distriktet er derfor avhengig av at trekkleier, flyttleier og flytteveiene holdes inntakt.

Definisjon på arealbrukskart

Arealbrukskartene er distriktetsvis digitale kart, og dekker samtlige reinbeitedistrikter i Norge. Kartene inneholder ulike arealbrukstema, herunder årtidsbeiter, trekk- og flyttleier, gjerder og anlegg m.m.

Definisjon på trekkleier, flyttleier og flyttevei

Trekkleier er naturlige ferdselsårer der reinen uhindret og naturlig trekker. Uten menneskelig driving og mellom viktige sesong- og beiteområder. Reinens vandring etter trekkleier er svært sårbar for ytre påvirkninger.

Flyttleier er et naturlig avgrenset forbindelsesledd mellom viktige sesong- og beiteområder. Der hvor flokkene kan oppholde seg over flere dager. Flyttleier og flyttveier er også trekkleier for rein og omvent i spesielle områder.

Flyttvei er der de topografiske forhold, skoger, bebyggelse etc. gjør at passasjen ikke kan være bredere enn disse gir muligheter for.

Flyttleier har et særskilt vern gjennom Reindriftingslovens § 22.

Det er de klimatiske forhold som hvert år påvirker beitebruken og flyttemønsteret.

Ut fra topografien i distriktet, skiller disse seg fra hverandre. Noen av årtidsbeitene vil derfor bli brukt puljevis. Man bruker et område intensivt for så å la det hvile.

Der øyene og de kystnære områdene blir brukt til vinter, vårvinter, vår og forsommer beiter. Mens den østlige delen av distriktet blir nyttet til sommer, høst og sen høst tidlig vinter beite.

Men forandringer vil og kan skje, da reindriften lever under naturgitte forhold.

Rotasjonsbruken vil bli videreført, slik den fra gammelt av har blitt praktisert.

3.1 Svømmeleier

Distriktet har et innfløkt system for flytting av rein mellom øyer, holmer og vær. Disse linjene/ plassene har et særskilt vern gjennom Reindriftslovens § 22.

Definisjon på Svømmelei

Svømmelinje der reinen vanligvis svømmer over sund, fjorder eller lignende.

Definisjon av rotasjonsprinsippet

Man bruker et område intensivt over en kortere eller lengre periode, for så å la det ligge brakk en kortere eller lengre periode. Ved å opprettholde denne rotasjonsbruken sikrer distriktet at det alltid er tilgjengelige beiteområder som er brukbare for vinterbeiting hvert år.

Ut fra dette vil man rotere mellom de forskjellige områdene, slik at det vil gå i sykluser mellom hver gang man har rein i samme beiteområde.

Dette er i tråd med gammel praksis og har vært brukt ved vinterbeiting i kystområdene i Nordland gjennom lang tid.

3.2 Trekk/ flytte leier og flyttvei

Distriktet har ut fra de topografiske forhold fire store flytte/ trekk mønstre inn/ ut til de sentrale barmarksbeitene/ vinterbeitene. Disse styres av fjellformasjonene og fjordarmene som skjærer inn i landet.

- Jektvikhalvøya over nordfjorden til Melfjordloftan og Burfjell. Med samme vei tilbake til kysten. Flyttingen kan foregå tradisjonelt med driving etter bakken og svømming eller pramming over nordfjorden.
- Fra Sørfjorden inn Melfjorden og Melfjordbotn/ Melfjellet til Burfjellet eller Sørfjorden ned Hundådalen og Gjervaldalen inn til Melfjordbotn/ Melfjellet til Burfjellet. Med samme vei tilbake til kysten. Flyttingen kan foregå tradisjonelt med driving etter bakken.
- Tonneshalvøya/ Sørfjordmarka inn fjorden og Gjervaldalen via Melfjordbotn/ Melfjellet til Burfjellet, eller via Sørfjordmarka inn fjorden via Kirkesteinen forbi Fagervollan rundt Snefjellet til Burfjellet. Med samme vei tilbake til kysten. Flyttingen kan foregå tradisjonelt etter bakken.

Dette flytte/ trekkmønsteret er uerstattelig og reindriften er avhengige av at disse holdes helt inntakt. Det henvises i denne sammenheng til arealbrukskartene for utfyllende informasjon om distriktets flytte/ trekk leier.

For å komme til vinterlandet og vis a vers er man avhengig av å kunne nytte flytte/ trekkleiene for å nå kysten. Derfor er reinbeitedistriktet sårbar for forstyrrelser og inngrep som kommer i konflikt med flyttleiene.

Man er også avhengig av at flytte/ trekkleiene og utskippunktene (naturlige gjerdeplasser for opplasting av rein på øyene) blir holdt inngrepsfrie slik at reins bruk av vinterbeitene ute på øyene ikke blir forringet og ødelagt.

4. De enkelte årtidsbeitene

Ut fra distriktets topografi er det vanskelig å sette helt klare skillelinjer for de ulike årtidsbeitene og det vil derfor være overlappinger mellom de forskjellige beitene.

Under tar man for seg alle årtidsbeitene. Disse vil man ikke gå i detaljer på, men ha en kort gjennomgang av.

For å kunne danne seg et helhetlig bilde av alle årtidsbeitene, særrområder, trekk/ flytte leier m.m. ber vi om at arealbrukskartene nyttes.

4.1 Vinterbeite

Sett ut fra topografiske/ klimatiske forhold sier det seg at øyene og de kystnære delene av fastlandet i Rana, Nesna, Lurøy, Rødøy og Meløy vil inneha de beste vinterbeiter. Her vokser også reinlaven fort pga. fuktig klima.

Dette fordi her ligger mindre snø gjennom hele året og faren for ising er lavere grunnet det milde klimaet. Derfor er næringstilgangen god.

Men år om annet ved god næringstilgang, med lite ising av beitene vil man kunne nytte beitene lengre øst til vinterbeite. Vis a vers når de klimatiske forhold ute ved kysten tilsier at beitene er bedre lengre øst. Dette kan skyldes barfrost og ekstrem tørke. Distriktet har også en ressurs i skogområdene som strekker seg fra innlandet og helt ut til kysten. Noe som skyldes gode vekstforhold for henglaven som vokser på skogen.

Man nytter landet ut fra rotasjons prinsipp, det er omtalt lengre frem i driftsplanen, under beitebruk. Dette prinsippet innebærer at det kan gå flere år før man igjen kommer tilbake med rein til et spesifikt område.

Flytting til vinterbeitene har normalt foregått ved tradisjonell flytting med driving av rein etter bakken til kysten. Da nyttes en av de forannevnte flytte/ trekkleiene som står omtalt lengre frem i driftsplanen.

Men bil/ ferjetransport har vært nyttet i senere tid, grunnet høy rovdyrpress. Dette for å unngå at rovdyrene følger etter flokken ut til kysten.

Man har den senere tid også valg å nytte ferjetransport når man flytter rein til øyene, dette grunnet stor skipstrafikk langs hovedleia som går langs kysten. Man har hatt situasjoner der rutegående båter har kjørt inn i reinflokkene under svømming av rein mellom øyene.

Men tradisjonell svømming mellom øyene, holmene praktiseres også.

4.2 Vårbeite/ Kalvingsland

Dalgangene som strekker seg fra kysten og innover i distriktet og beitene rundt fjordene vil kunne defineres som vårbeite. Her er tidligere vår grunnet fjellformasjonene som gjør sitt til at her er gunstigere klima enn tilfellet er høyere oppe i fjellene. Det gjør at gressveksten starter tidligere her.

Det er også her man foretar kalvingen, kalvingsområdene kan i grove trekk skisseres slik:

- Begge sider av Nordfjorden (våtvik, straumdalen, seiskallåfjellet og nordfjordnes).
- Sørsiden av Melfjorden (sandvika, hyttan, lines, hellarvik, sørfjorden, skivika og heimervatn)
- Sørsiden av Gjervalvfjorden (gjervalvatn/dal, gjervalen ved havet, vassvika og sørfjordmarka)
- Tonneshalvøya
- Brensla og Nesnahalvøya
- Helgådalen og Botnfjellet
- Kvanndalen og Eiberget

Kalvmerkingen vil bli foretatt i disse områdene før rein slippes på sommerbeite.

Distriktet henviser til arealbrukskartet.

4.3 Sommerbeite og tidlig høstbeite

Kan defineres som de høyereliggende områdene ovenfor vårbeitene hvor rein trekker opp på sommeren. Kan i korthet si at det er de høyereliggende områdene fra kysten og helt øst til distriktsgrensen. Disse områdene ligger i Rana, Nesna, Lurøy, Rødøy og Meløy kommuner.

Geologien i de sentrale sommerbeitene er usedvanlig varierte med skiftende belter av skifer og kalkstein som omdanner landskapet til frodige oaser med mangfoldig vegetasjon.

Høyere opp avløses disse av snøfonner som tiner og skaper frodige beiter utover sommeren. Her er arts mangfoldet stort. Man befinner seg nå i kjerneområdet for hva gjelder sommerbeite. Beitene man her omtaler befinner seg i de nordøstligste områdene av distriktet. Lavere ned i dalsidene er vegetasjonen meget frodig og artsrik, disse områdene definerer man som tidlig høstbeite.

De mest sentrale sommer, tidlig høstbeitebeitene strekker seg fra Loftan, Burfjellet, Melfjellet Snøfjellet, Fagervollan og Kirkestein. Disse områdene innehar gode sommerbeite ressurser.

Samtidig som her finnes gode luftingsområder.

Definisjon på luftingsområde

Område rein trekker til på varme sommerdager for å avkjøle seg. Dette kan være snøfonner, høye fjell, luftige områder etc.

Disse er ikke spesielt merket av på kartdelen men er av avgjørende betydning for rein. Da dette er skrinne områder rein trekker til under varme sommerdager og på den måten unngår at sommer beiteland blir utsatt for tråkk skader.

4.4 Høstbeite og sen høstbeite

Lengre vest og sør strekker det seg et bånd med granitt med mer skrinne beitemarker og morenefonner som danner grønne oaser i et ellers karrig landskap. Da omhandler man høst og senhøstbeitene. Dette er beitemarker rein bruker som høstbeite når den har begynt trekket mot de kystnære områdene og vinterbeite. Da er man i de lavere områdene av Langvassgrenda og Melfjordbotn. Dette blir igjen avløst av skifer og kalkstein med frodig bjerk og granskog, man befinner seg nå sør om Snøfjellet og områdene rundt Slettafjellet til Fagervollan og videre mot Kirkestein platået.

4.5 Parringsland:

Reinen er i brunst fra siste halv del av september og ut i oktober. Dette kan varieres fra år til år. I denne tiden er det viktig at reinen får ro. Forstyrrelser i denne perioden kan innebære redusert produksjon og dermed reduserte inntekter for reineier.

Brunsten bremser på flokkens bevegelse og derfor behøver man et enhetlig, ubrutt område med lengre beitevarighet. Dette fordi okserein danner små og større harem, hvor den gjeter simlene slik at de ikke stikker av.

Sammenfaller i all hovedsak med sommer og høstbeitene.

5. Beitetider:

Distriktet har en del overlappinger i bruken av årtidsbeitene, dette på grunn av topografiske forhold.

Tradisjonen med helårsdistrikt er etablert ut fra behovet for å kunne variere beitebruken etter klimatiske variasjoner, tidligere beitebruk m. m. Dette gir flere valgmuligheter under skiftende nedbørs, snømengde og temperatur forhold.

Denne beitebruken er i tråd med samisk sedvane og den tradisjonelle bruken av distriktets arealer og har fra gammelt av vært vanlig i hele Nordland.

Beitetiden i distriktet er derfor fastsatt til 01.01. til 31.12. Det har tidligere heller ikke vært fastsatt beitetider for distriktet.

6. Reintall og produksjon

Fastsatt høyeste reintall for distriktet er 1500 rein pr. 01.04.2015. Reintallet er fastsatt av reindrifststyret i sak (75/11).

Reintallet i hvert reinbeitedistrikt er regulert gjennom Reindrifstloven, jf. §§ 57 og 60.

Distriktet sliter med å holde kjøtt produksjonen på et godt nivå. Dette på grunn av de store tapene til rovvilt.

7. Reindrifstsanlegg

Nedenfor følger en beskrivelse av distriktets gjerdeanlegg og hytter. Man vil kunne finne igjen disse på arealbrukskartene.

Distriktet har pr i dag ikke noen privateide hytter eller gammer.

7.1 Eksisterende gjerder

- a. Samle/ fraktegjerde, Skogsøya i Nesna kommune.
- b. Samle/ fraktegjerde, Sjonhagen i Rana kommune.
- c. Samle/ fraktegjerde, Rølielv i Rana kommune.
- d. Slakte/ kalvmerkegjerde, Isvasselva i Rana kommune.
- e. Kalvmerkegjerde, Snøfjellet i Rana kommune.
- f. Slakte/ kalvmerkegjerde, Leirdalen i Rana kommune.
- g. Slakte/ fraktegjerde, Svanåvatn i Rana kommune.
- h. Kalvmerkegjerde, Mangholmvatnet i Rana kommune.
- i. Kalvmerkegjerde, Eihågen i Rødøy kommune.
- j. Sperregjerde, Silavågen i Lurøy kommune(kort periode på våren/ forsommer)

7.2 Fremtidige behov for gjerder

- a. Merkegjerde, Melfjordloftan i Rødøy kommune.
- b. Merkegjerde, Glomdalstind i Rana kommune.

7.3 Hytter sommer/ vinter

Distriktet har hytter/ koier flere steder i fjellet. Dette ut fra et behov om å kunne lagre proviant og klær. Samtidig som man kan søke ly ved dårlig vær.

- a. Hytte, Fagervollan i Rana kommune.
- b. Hytte, Snøfjellet i Rana kommune.
- c. Hytte, Melfjordloftan i Rødøy kommune.
- d. Hytte, Mangholmvatnet i Rana kommune.

7.4 Fremtidige behov for hytter

- a. Hytte ved gjerdeanlegg, Leirdalen i Rana kommune.
- b. Naust ved Øvre Fagervollvatnan
- c. Naust ved Mangholmvatnet.

8. Motorisert ferdsel

Det er blitt et dagligdags syn i reindriften at utøverne har flere typer motorkjøretøy. Slik som snøscooter, motorsykler, 4/ 6-hjulinger, motorbåter og sågar helikopter.

Distriktet står kun som eier av motorbåtene. Man er i besittelse av tre båter med motor.

Snøscooterne, 4-hjulingerne og motorsyklene er i privat eie og eies av reindriftsutøverne i distriktet.

8.1 Motoriserte båter

Motorbåtene blir brukt på samtlige vann der det er hensiktsmessig. Disse blir brukt i forbindelse med reindrifts relatert arbeid. Slik som transport av personell, utstyr og fiske.

8.2 Atv

4-hjulinger/ 6- hjulinger brukes i det daglige reindriftsarbeidet, der det er hensiktsmessig. Men mest til vedlikehold av reindriftsanlegg, transport av personell og utstyr.

8.3 Motorsykler

Disse nyttes i det daglige reindriftsarbeidet med kant gjeting, samling, flytting og merking. Disse nyttes også i vinterbeite sesongen ute ved kysten når marka ikke ligger snødekt.

8.4 Snøscooter

Snøscooter nyttes i det daglige reindriftsarbeid så som kant gjeting, samling og flytting. Disse nyttes også under merking i barmarksbeitesesongen ved sein vår, sommer. Da for å hente ned rein fra snøfonner. Dette for å begrense bruken av motorsyklene.

8.5 Kjøreloyve

Distriktet utferdiger også kjøreloyver til innleid arbeidskraft. Disse er kun tillat brukt i reindrifts relatert arbeid.

9. Bruksregler for barmarkskjøretøy

Reindriftslovens § 62, 2. ledd og punkt 3 og § 23, 2. ledd, regulerer bruken av terrengkjøretøy på barmark.

9.1 Distriktets traseer til faste installasjoner

Innenfor distriktet skal det være lov å nytte barmarkskjøretøy til transport og person befordring etter følgende traseer.

Fra Stensland/ Kvina, Urtind/ Granfjell/ Brennestuva til kalvmerkegjerdet Eihågen i tidsperioden 01.05.-31.12. Til samling, flytting og merking.

Fra Sjonhagen/ Fagervollan, Kirkestein til slakte/ kalvmerkegerde Isvasselva i tidsperioden 01.05.-31.12. Til faste installasjoner samling, flytting, merking og slakting.

Fra Fagervollan/ Snøfjellåga til kalvmerkegerde Snøfjellet i tidsperioden 01.05.-31.12. Til faste installasjoner samling, flytting og merking.

Fra Snefjellåga til slakte/ kalvmerkegerde Leirdalen i tidsperioden 01.05.-31.12. Til samling, flytting, merking og slakting.

Fra Nordfjordnes til Melfjordloftan til faste installasjoner i tidsperioden 01.05.-31.12. Til samling, flytting, merking og slakting.

Fra Bergeng til Pikhågan/Flatisvatnet, Glomdalsvatnet/ Fisktjønnfjellet, Ravnåhaugen/Svanåhaugen til slaktegerdet ved Ømmervatnet i tidsperioden 01.05.-31.12. Til samling flytting, merking og slakting.

Fra Rausandaksla til Røyrfjellet/Storfjellet, Stillelvdalen/Austertoppen, Nordtverrlia/Jonasvatnet, Rausandtind/ Nova til faste installasjoner, kalvmerkegerdet ved Mangholmvatnet i tidsperioden 01.05.-31.12. Til samling, flytting, merking.

Fra Rausandaksla til Edvardheimen/ Glomdalsknokkelen, Tverrlia/ Nordtverrlia, Austerdalsvatnet/Glomdalstind til faste installasjoner, kalvmerkegerdet ved Mangholmvatnet i tidsperioden 01.05.-31.12. For samling, flytting, merking.

Fra Røvasdalen til Reingardslitind/ Rausandtind, Storfjellet/ Nova til faste installasjoner, kalvmerkegerde ved Mangholmvatnet i tidsperioden 01.05.-31.12. Til samling, flytting, merking.

Utover disse traseene vil det være noe barmarkskjøring i forbindelse med reindriftsrelatert arbeid slik som samling, merking, flytting og slakting. Men hoveddelen av ferdselen vil foregå etter de fastsatte traseene.

9.2 Traseer for gjeting

Utover traseene til de faste installasjonene vil det i Hestmann/ Standtind være tillat å nytte barmarkskjøretøy til kant gjeting og eller samling til merking og eller slakting utover de fastsatte traseene. Det er i praksis umulig å definere området i og med at hele distriktet nytte som reinbeiteland. Graden av utnyttelsen av disse kjøretøyene vil være påvirket av klimatiske forhold.

10. Inngrep og forstyrrelser

10.1 Fritidsbebyggelse, utvinning av fornybar energi m.m.

Takten av inngrep har økt de siste 20 årene, dette skyldes den generelle utviklingen i samfunnet. Med utvinning av mineraler, fornybar energi, bygging av kraftlinjer, veier, ekspansering av jordbruk og tettsteder m.m. Men i takt med den generelle samfunnsutviklingen har velstanden blant folk samtidig økt. Dette skaper igjen større fritidsaktiviteter. Økningen av fritidsbebyggelse, veibygging, linjebygging i forbindelse med at det opprettes hyttefelt, større tilrettelegging av turstier, friluftsliv og økt motorferdsel er i sin tur med på å skape store utfordringer for reindriften og bruken av beitelandet.

Beitet er et stadig tilbakevendende tema. Da rein lever under varierende klimatiske forhold. Dette er noe man til daglig må forholde seg til. Men problemet oppstår når menneskelig aktivitet endre naturen.

Reinen er et vanedyr og forstyrrelser over tid skaper store utfordringer for driften. Det kan resultere i blant annet endret beitemønster. Dette kan skape driftsmessige problemer over lengre tid. Disse beite forskyvningen kan igjen føre til at andre områder får økt beitepress. Noe som fører til at rein ikke nødvendigvis får optimale forhold. Dette kan føre til lavere slaktevekter som i sin tur fører til mindre inntekter for reineier.

10.2 Rovvilt

Distriktet har i dag ynglinger av hav- og kongeørn, gaupe og jerv. Man har også streifende bjørn i distriktet, uten at man har kunnet registrere yngling.

Et annet vedvarende problem er den store rovviltbestanden distriktet har. Dette er en politikk styrt av den norske stat. Man kan ikke uten videre bare legge skylda på de internasjonale forpliktelsene man har undertegnet. Der man forplikter seg til å ha levedyktige bestander av de store rovvilt artene. Dette er en utfordring for distriktet da forvaltningen av rovviltet lager store problemer for utnyttelsen av alle årtidsbeiter. Distriktet har gjennom lang tid hatt store problemer med at spesielt jerv yngler i de beste barmarksbeite områdene. Dette resulterer at rein over tid begynner å unngå noen deler av beiteområdene. Da spesielt områder i forbindelse med Melfjordloftan- og Burfjellet i Rødøy og Rana kommune.

Derfor er distriktet av den oppfatning at den norske stats rovviltpolitikk er et inngrep for reindriften.

11. Naturverneområder

Det er i dag flere verneområder innenfor distriktetsgrensene. Verneområder som går over flere kommuner blir gjengitt kun en gang i listen.

11.1 Nesna kommune

Dillern-Ørnes naturreservat, opprettet 15.12.2000. Areal 445 daa.

Husbymarka naturreservat, opprettet 15.12.2000. Areal 327 daa.

Hammerø naturreservat, opprettet 15.12.2000. Areal 99 daa.

11.2 Rana kommune

Glomådeltaet landskapsvernområde, opprettet med dyrelivsfredning 19.12.1997. Areal 5940 daa.

Fisktjørna naturreservat, opprettet 04.12.1992. Areal 2690 daa.

Hammarnesflåget naturreservat, opprettet 15.12.2000. Areal 549 daa.

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, opprettet 08.09.1989. Areal 2 101 939 daa.

Kvannlia-Sølvjodalen naturreservat, opprettet 04.12.1992. Areal 5649 daa.

11.3 Lurøy kommune

Risværet naturreservat, opprettet 06.12.2002. Areal 4425 daa.

11.4 Rødøy kommune

Otervær naturreservat, opprettet 06.12.2002. Areal 794 daa.

12. Motorferdsel i verneområdene

Reindriften følger den alminnelige samfunnsutviklingen og er avhengig av mekaniske hjelpemidler for å kunne utøve en rasjonell drift.

Slik dagens krav til reindriften har blitt, er man nødt til å opprettholde en viss effektivitet i arbeidet. Dette for å kunne drive en reindriften som er regulert gjennom lover og forskrifter. Tenker da på krav som stilles fra aktører utenfor reindriften. Slike som oppkjøper/ slakterier, transportfirmaer som frakter rein til slakterier og mellom årtidsbeiter m. m.

12.1 Motorsykler, 4-og 6-hjuling

Bruken av motorkjøretøy (motorsykkler, atv m.m.) begrenses mest mulig i verneområdene, dette for å unngå varige spor i terrenget. Situasjonen avgjør hvor mange som kjører til enhver tid. Dette er betinget ut fra klimatiske forhold.

12.2 Helikopter

Bruken av helikopter har kun vært sporadisk brukt i forbindelse med samling, merking og slakting. Men har vært brukt oftere i forbindelse med transport av materiell, hytter, vanning av gjerder, løfting av snøscootere, motorsykler m.m. Man ser for seg mere bruk i fremtiden, da kravet til effektivitet stadig øker også innenfor våres næring.

Man er klar over utfordringene vernebestemmelsene setter for våres utøvelse med motoriserte kjøretøy på barmark.

Dette fordi forskriften er utformet slik at man kun kan få tids angitte dispensasjoner.

Det er spesielt to av verneområdene som i særlig grad vil kunne skape problemer for reindriften, visst man gjennom dialog ikke kommer frem til gode løsninger. Det er Salfjellet-Svartisen nasjonalpark og Fisketjørna naturreservat

Man håper og tror at man gjennom god dialog kan være med på å sikre reindriften trygge og forutsigbare rammer for utøvelse av vår kultur og næring.

Reindriften er underforstått med intensjonen bak vernet og vil gjøre tiltak for ikke å komme i utakt med disse interessene.

13. Forholdet til tilgrensende reindrift

Hestmann/ Strandtind reinbeitedistriktet grenser mot Saltfjellet reinbeitedistrikt i nord, Ildgruben reinbeitedistrikt mot øst og Røssåga reinbeitedistrikt i sør.

Distriktet beliggenhet og topografi gjør at man ikke har noe sammenblanding av rein med nabo-distriktene. Dette skyldes Svartisen som ligger som en kappe og sperrer rein fra å trekke over isen. Ranelva og Mo i Rana med bebyggelsene rundt hindrer for trekk øst og vest. Mot sør ligger Ranfjorden som en barriere som hindrer rein fra å trekke mot sør.

Distriktet har et ønske om et tettere samarbeid mellom reinbeitedistriktene i Rana regionen. Dels fordi reindriften opplever de samme utfordringene med arealinngrep. (økt friluftskulturaktivitet, hyttefelt m.m.) Samtidig som representasjon og administrering av distriktet tar stadig mere av tiden.

Det har fra tid til annet vært ytret ønske om å kunne danne større distriktsstyrer på tvers av distriktene. For på den måten kunne danne et fora, hvor man kunne diskutere regionale utfordringer for næringen.

14. Avslutning

Grunnet usikre rammebetingelser med stadig innsnevring av beitearealene, som kan føre til endringer i driftsmønster kan planen være noe vanskelig å etterleve. Planen beskriver derfor reindriften ved normale beite- og driftsforhold.

Planen er ikke uttømmende. Det vil si at man ikke har omhandlet alle deler av reindriften og reindriftskulturelle aspekter.

Distriktsplanen vil bli revidert og godkjent av styret hvert fjerde år, eller tidligere vis forholdene tilsier det.

